

переваги. Однак, сімейні турботи заважають далеко не кожній представниці жіночого полу. Жінки-адвокати виходять заміж набагато рідше ніж одружуються їхні колеги чоловіки. Існують жінки, які говорять про те, що потрібно полегшити доступ до юридичної професії жінкам на законодавчому рівні, але ми прослідкували в даній роботі по прикладу чотирьох великих жінок-адвокатів, що можливо боротися за свою мрію і в часу, коли гендерні упередження існували яскравіше. В першу чергу потрібно змінювати ставлення до жінки-юриста в суспільстві, а лише потім приймати якісь рішення на законодавчому рівні. Незважаючи на той факт, що зараз дуже багато жінок мають дипломи про юридичну освіту, в суспільстві все ж таки переважає думка що успішний юрист – це чоловік. На законодавчому ж рівні, можливо слід закріпити обов'язкове пропорційне представництво жінок в адвокатурі, правоохоронних органах, на державній службі. Наприклад, дуже важливо щоб жінка, яка стала жертвою насилля в сім'ї, мала змогу звернутись саме до жінки-адвоката, яка здатна її зрозуміти, заспокоїти, надавши цінні поради, моральну підтримку та фахову юридичну допомогу.

У сучасному світі мало кого здивує адвокат у витонченій сукні або суддя у традиційній мантії та з елегантним макіяжем. Жінки давно й успішно підкорюють найпрестижніші вершини юриспруденції. Спостерігаються позитивні тенденції та відбувається поступальний рух. І як знати, можливо, у найближчому майбутньому у нашій мові поряд з поняттями «юрист», «адвокат», «нотаріус» з'являться нові слова, але вже жіночого роду.

Висоцька А.В.

*студентка 1-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ АДВОКАТУРИ В ПЕРІОД НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Адвокатура незалежної України розпочала свій шлях у складних умовах, але не була повністю нерозвиненою. Попри зневажливе ставлення до адвокатури як до інституту, який радянська система змушена була терпіти перед міжнародною спільнотою, наперекір процесуальним обмеженням адвоката в радянському судочинстві, а може, і завдяки останнім, у тоталітарній державі виросло і загартувалося у процесуальних баталіях покоління юристів досить високого рівня. У перші роки незалежності перед українським урядом постало багато важливих питань, одним з таких було питання про правові засади організації та діяльності адвокатури. Закон України «Про адвокатуру», який було прийнято 19 грудня 1992 р., врегулював основні аспекти діяльності цього правозахисного інституту. Зокрема, в Законі поновому вирішено питання набуття права займатися адвокатською діяльністю, встановлено організаційні форми її здійснення, значно розширено професійні права адвоката і його обов'язки, передбачено гарантії адвокатської діяльності, введено присягу адвоката України, визначено поняття адвокатської таємниці, вирішено питання про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності і визначено систему органів, уповноважених видавати і анулювати свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, врегульовано відносини адвокатури з Міністерством юстиції України, іншими державними органами тощо. (Варфоломеева Т. В., Гончаренко С. В. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адвокатуру». Законодавство про адвокатуру та адвокатську діяльність : 36. нормат. актів; Коментар / Академія адвокатури України. - К.: Юрінком Інтер, 2003. - 432 с.).

«Закон про адвокатуру» 1992 року залишив без відповіді безліч питань, саме через це потребував внесення уточнень. На сьогодні засади адвокатського самоврядування втілює у життя Національна асоціація адвокатів України (Система органів адвокатського самоврядування в Україні //[Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://unba.org.ua/naau>), яка є недержавною некомерційною професійною організацією і об'єднує всіх адвокатів України. Найголовнішими напрямками діяльності НААУ є представлення адвокатури України з іншими юридичними особами всіх форм власності, органами державної влади та місцевого самоврядування, міжнародними організаціями; захист професійних прав адвокатів та забезпечення гарантій адвокатської діяльності та забезпечення доступу та відкритості інформації стосовно адвокатів України. Свою діяльність НААУ здійснює за допомогою органів

адвокатського самоврядування, які виражають організаційно правові форми адвокатського самоврядування та складають його систему. Враховуючи функції, які покладені на різні органи адвокатського самоврядування України систему адвокатського самоврядування можна поділити на наступні групи організаційно-правових форм: 1) Організаційно-планувальна; 2) Виконавча; 3) Кваліфікаційно-дисциплінарна; 4) Контрольно-наглядова.

До складу організаційно-планувальної групи входять: З'їзд адвокатів України та Конференції адвокатів регіонів. Вказані органи відповідно до ст. 47 та 54 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (по тексту далі - Закон) є вищими органами адвокатського самоврядування України та відповідних регіонів та скликаються Радою адвокатів України (регіону) не рідше одного разу на три роки для З'їзду адвокатів та не рідше одного разу на рік для конференції адвокатів регіону або на вимогу не менш як однієї десятої від загальної кількості адвокатів, або не менш як однієї третини рад адвокатів регіонів для З'їзду адвокатів України.

До повноважень організаційно-планувальних органів відносять обрання голови, заступників голови та членів відповідних Рад адвокатів, голову і заступників голови Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури (по тексту далі – Вища КДК) та членів її палат, голову і членів вищої ревізійної комісії адвокатури та регіонів, а також дострокове відкликання їх з посад; затвердження статуту Національної асоціації адвокатів України інших положень, передбачених Законом та внесення змін до них; розглядає та затверджує звіти Ради адвокатів України, Вищої КДК та кваліфікаційно-дисциплінарної комісії (по тексту далі – КДК), висновки Вищої ревізійної комісії адвокатури та звіти делегатів у вказані органи; затвердження кошторис Ради адвокатів України та регіонів, кошторис Вищої КДК та КДК, затверджує звіт про їх виконання; та здійснення інших повноважень відповідно до Закону.

Виконавчу групу складають Рада адвокатів України та Ради адвокатів регіонів.

Відповідно до положень Закону зазначені органи здійснюють функції адвокатського самоврядування у період між роботою з'їзду та конференцій адвокатів. В межах своїх повноважень відповідні ради здійснюють організацію скликання та проведення з'їзду та конференцій адвокатів та забезпечує реалізацію їх рішень; вирішують питання щодо ведення Єдиного реєстру адвокатів України; встановлюють розмір щорічних внесків та здійснює розподіл коштів Національної асоціації адвокатів України; сприяють забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів; розглядають скарги на діяльність адвокатів та рад адвокатів регіону та забезпечують ведення інформаційних органів НААУ та здійснюють інші функції. До виключної компетенції Ради адвокатів відповідного регіону входить прийняття присяги адвоката.

Кваліфікаційно-дисциплінарна група складається з Вищої КДК та КДК.

Вища КДК є колегіальним органом, завданням якого є розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури. Отже головне завдання цього органу – здійснення нагляду за роботою КДК і підконтрольна з'їзду адвокатів України в той час як КДК підзвітні конференції адвокатів регіонів. КДК діє у складі кваліфікаційної палати, що складається з не більше ніж дев'яти членів та дисциплінарної палати. До складу якої входять не більше ніж одинадцять членів палати. До повноважень КДК належать організація та проведення кваліфікаційних іспитів; прийняття рішень щодо видачі свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту; прийняття рішень про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю; здійснення дисциплінарного провадження стосовно адвокатів; 5) вирішення інших питань, віднесених чи делегованих до повноважень КДК.

Контрольно-наглядові функції в системі адвокатського самоврядування здійснюють Вища ревізійна комісія адвокатури та ревізійні комісії регіонів.

Вища ревізійна комісія здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю НААУ та її органів. За результатами перевірок Вища ревізійна комісія адвокатури складає висновки, які подає на розгляд та затвердження з'їзду адвокатів України, Раді адвокатів України або Вищій КДК. В свою чергу ревізійна комісія регіону здійснює нагляд за діяльністю Ради адвокатів регіону, підзвітна та підконтрольна конференції адвокатів регіону, якій відповідно подає висновки та результати перевірок.

Отже, адвокатура України здійснює свою діяльність на принципах верховенства закону, незалежності, демократизму, гуманізму і конфіденційності.

Адвокат має право займатись адвокатською діяльністю індивідуально, відкрити своє адвокатське бюро, об'єднуватися з іншими адвокатами в колегії, адвокатські фірми, контори та інші адвокатські об'єднання, які діють відповідно до цього Закону та статутів адвокатських об'єднань.

Адвокатські об'єднання діють на засадах добровільності, самоврядування, колегіальності та гласності. Реєстрація адвокатських об'єднань провадиться у Міністерстві юстиції України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Адвокатські об'єднання письмово повідомляють місцеві органи влади про свою реєстрацію, а адвокати - про одержання свідоцтва про право займатися адвокатською діяльністю. Порядок утворення, діяльності, реорганізації та ліквідації адвокатських об'єднань, структура, штати, функції, порядок витрачання коштів, права та обов'язки керівних органів, порядок їх обрання та інші питання, що належать до їх діяльності, регулюються статутом відповідного об'єднання. Адвокатські бюро, колегії, фірми, контори та інші адвокатські об'єднання є юридичними особами. Адвокати та адвокатські об'єднання відкривають поточні та вкладні (депозитні) рахунки в банках на території України, а у встановленому чинним законодавством порядку - і в іноземних банках, мають печатку і штамп із своїм найменуванням. Першим законом, у незалежній Україні, який урегулював питання функціонування органів адвокатури, був Закон України "Про адвокатуру" від 9 грудня 1992 року, перша стаття якого дає визначення адвокатури як добровільного професійного громадського об'єднання, покликаного згідно з Конституцією України сприяти захисту прав, свобод й представляти законні інтереси громадян України та інших країн, осіб без громадянства, юридичних осіб, надавати їм іншу юридичну допомогу. Діяльність адвокатури регулюється Конституцією України, зазначеним та іншими законами України, статутами об'єднань адвокатів і здійснюється на принципах верховенства закону, незалежності, демократизму, гуманізму і конфіденційності.

Заборовська О.Ю.

*студентка 1-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ІНСТИТУТ СУДОВОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА ТА ЗАХИСТУ ЗА НОРМАМИ СТАТУТІВ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО

Стосовно історіографії питання слід зазначити, що питанню розвитку інститутів судового представництва на українських землях у складі ВКЛ приділяли увагу вчені ще XIX ст. (// Митна справа: Науково-аналітичний журнал. – 2014. – №5 (ч.2 кн.1) – с.51).

Спираючись на результати аналізу вітчизняної та зарубіжної історіографії питання судового представництва на українських землях ВКЛ, можна дійти висновку, що дана тема ще не знайшла глибокого і докладного висвітлення у вітчизняній історико-правовій науці. Фактично у вітчизняній літературі ніколи не з'являлося комплексного монографічного дослідження із зазначеного питання. Лише фрагментні поодинокі розвідки таких учених як Д.Міллер, Р.Ляшенко, Й.Юхо, О.Рогожин, П.Музиченко частково висвітлюють процеси становлення та особливості розвитку інституту представництва у ВКЛ (Н.В.Єфремова. Інститут представництва (в політичному сенсі) в Статутах ВКЛ 1566 та 1588 рр. // Проблеми законності: зб. наук. праць. – 2012. – Вип.120. – с.160).

Історичний досвід розвинених країн свідчить про те, що політично-правові та соціальні основи зародження представницької демократії закладалися в них ще з періоду Середньовіччя. У добу Ренесансу посилювалося подальше формування представницьких органів. Це було обумовлено потребою певної частини населення у виробництві гарантій, спрямованих на обмеження влади монарха та на вироблення правового захисту привілейованої частини населення.

Необхідно зазначити, що розвиток інституту судового представництва на українських землях одночасно пов'язаний з, мінімум, двома чинниками: 1) посиленням політичної боротьби влади та 2) розвитком конституційно-правових ідей у ВКЛ. Стосовно першого відзначу, що